

UZASADNIENIE

Przedmiot i przebieg procesu

1. Pozwem z dnia 23 marca 2021 roku (data nadania, k. 29) powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego J. Z. kwoty 906,49 zł wraz z odsetkami równymi wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie liczonymi od kwoty 739,05 zł od dnia 18 marca 2021 roku do dnia zapłaty. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł i kosztów odpisu poświadczonego notarialnie pełnomocnictwa w wysokości 3,69 zł. W uzasadnieniu wskazano, że powód zawarł z pozwanym umowę kredytu. Wobec braku terminowego spłacania przez pozwanego zobowiązań wynikających z umowy, powód wypowiedział pozwanemu umowę, a cała należność wynikająca z przedmiotowej umowy stała się wymagalna. Pomimo wezwania pozwanego do zapłaty, zadłużenie nie zostało spłacone (pozew, k. 3-6).

2. W sprzeciwie od nakazu zapłaty, wniesionym w ustawowym terminie w dniu 02 czerwca 2021 roku, pozwany J. Z. zaskarżył nakaz w całości wnosząc o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty oraz kwoty 34 złotych tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Uzasadniając swoje stanowisko pozwany wskazał, że powództwo jest niezasadne z uwagi na niewykazanie roszczenia i zastosowanie przez powoda w umowie z pozwanym klauzul niedozwolonych. Pozwany dodał, że z prowizja i składka ubezpieczeniowa zostały naliczone nienależnie, a kwota pobrana tytułem wskazanych opłat powinna ulec zwrotowi (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 37-39v, pełnomocnictwo, k. 42).

Ustalenia faktyczne:

3. J. Z. zawarł w dniu 09 lutego 2016 roku z (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. umowę pożyczki o numerze (...) z pakietem ubezpieczeniowym, na mocy której (...) SA udzielił pożyczkobiorcy pożyczki gotówkowej w kwocie 3.173,57 zł, na którą składała się całkowita kwota pożyczki udostępniona pożyczkobiorcy (2 500 zł) i kwota przeznaczona na zapłatę kosztów związanych z udzieleniem pożyczki. Okres kredytowania został określony na 48 miesięcy. Całkowity koszt pożyczki wyniósł 1.374,28 zł, całkowita kwota do zapłaty przez pożyczkobiorcę – 3.874,28 zł (§1 ust. 4). Zgodnie z § 2 pożyczkobiorca zobowiązał się do zapłaty kosztów obejmujących: prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 217,10 zł oraz składki ubezpieczeniowej za cały okres ubezpieczenia równy okresowi kredytowania w wysokości 456,47 zł z tytułu zawarcia:

a) umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie Warunków Ubezpieczenia Utraty Dochodu i Trwałego Inwalidztwa w Następstwie Nieszczęśliwego Wypadku dla Pożyczkobiorców Posiadających Pożyczki Gotówkowe w (...) SA,

b) umowy ubezpieczenia zawartej na podstawie Ogólnych Warunków Ubezpieczenia na Życie Pożyczkobiorców Posiadających Pożyczki gotówkowe w (...) SA – wariant podstawowy.

4. Zgodnie z § 4 umowy pożyczki, wypłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo w dniu 09 lutego 2016 roku, przelewem na rachunek bankowy (...). Stosownie do § 5 umowy pożyczki, kwota pożyczki oprocentowana była według zmiennej stopy procentowej, stosowanej przez (...) SA, która w dniu zawarcia umowy wynosiła 9,99 % w stosunku rocznym. Zgodnie z § 6 ust. 1 pożyczkobiorca zobowiązany był do spłaty rat pożyczki wraz z odsetkami w 48 równych ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych w okresach miesięcznych, w wysokości i terminach wyszczególnionych w planie spłaty, który stanowił integralną część umowy. Pożyczkobiorcy przysługiwało prawo do wcześniejszej spłaty całości albo części pożyczki przed terminem określonym w planie spłaty. Zgodnie z § 8 ust. 1 umowy kwoty niespłaconych w całości lub w części rat pożyczki – w terminach określonych w planie spłaty – stają się następnego dnia po upływie tych terminów zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym. Stosownie do ust. 2 w przypadku nie spłacenia raty w terminie, (...) SA pobierał od kwoty zaległej raty pożyczki odsetki według zmiennej stopy procentowej

zadłużenia przeterminowanego. Zgodnie z § 8 ust. 3 stopa procentowa odpowiadała aktualnej wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie wynikającej z powszechnie obowiązujących przepisów prawa i w dniu zawarcia umowy wynosiła dwukrotność sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych, tj. 14 % w stosunku rocznym.

5. (...) SA miał prawo do obniżenia kwoty przyznanej pożyczki lub wypowiedzenia umowy m.in. w razie niedotrzymania przez pożyczkobiorcę warunków określonych w umowie. Termin wypowiedzenia umowy wynosił w takim wypadku 30 dni i był liczony od dnia następnego po dniu odebrania przez pożyczkobiorcę przesyłki poleconej zawierającej wypowiedzenie, nadanej za potwierdzeniem odbioru. (...) SA wysłał wypowiedzenie umowy na piśmie, na ostatni adres korespondencyjny pożyczkobiorcy (§ 11 ust. 1, 2 i 3 umowy pożyczki). Na podstawie § 12 ust. 1 umowy pożyczki w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia umowy, całość zadłużenia z tytułu umowy stawała się zadłużeniem wymagalnym i przeterminowanym, od którego Bank miał prawo naliczać i pobierać odsetki według stopy procentowej, określonej w § 8. Zgodnie z § 18 ust. 1 umowy pożyczki, w przypadku wypowiedzenia lub odstąpienia przez pożyczkobiorcę od którejkolwiek z umów ubezpieczenia, o których mowa w § 2 pkt 2, jak również w przypadku rozwiązania ww. umów ubezpieczenia na skutek rozwiązania albo wygaśnięcia umowy, pożyczkobiorca w celu zabezpieczenia wierzytelności (...) SA o spłatę udzielonej pożyczki gotówkowej ceduje na (...) SA wierzytelność pożyczkobiorcy do zakładów ubezpieczeń, z którymi zawarł ww. umowy ubezpieczenia, o zwrot składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej do wysokości aktualnego salda zadłużenia umowy, zaś (...) SA powyższą cesję przyjął.

(umowa pożyczki, k. 8-11, harmonogram spłat pożyczki, k. 18-19)

6. Zgodnie z umowami ubezpieczenia zdarzeniami ubezpieczeniowymi, od którego uzależniona była wypłata odpowiedniego świadczenia była utrata dochodu, trwale inwalidztwo w następstwie nieszczęśliwego wypadku (umowa nr (...)) i zgon ubezpieczonego (umowa nr (...)). Jako ubezpieczyciela w umowie nr (...) wskazano (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S., a w umowie nr (...) – (...) S.A. Uposażonym zgodnie z umowami był (...) SA. Bank pośredniczył w umowach jako agent ubezpieczeniowy. Umowy ubezpieczenia zostały zawarte na okres od dnia następnego po dniu uruchomienia środków z umowy pożyczki do dnia zapadalności ostatniej raty wynikającej z pierwotnego harmonogramu spłat. Pożyczkobiorca w obu umowach ubezpieczenia upoważnił (...) do pobrania w dniu postawienia pożyczki gotówkowej do swojej dyspozycji, z kwoty udzielonej pożyczki, jednorazowej składki ubezpieczeniowej. W obu wnioskach-polisach zawarto oświadczenie, że pożyczkodawcy doręczono warunki ubezpieczenia i karty produktu (pkt (...) umowy nr (...) i pkt 5.1 oraz 5.2 umowy nr (...))

(wnioski o zawarcie umowy ubezpieczenia, k. 11v-12v, k. 13-14v).

7. Kredyt został uruchomiony w dniu 09 lutego 2020 roku. W tym dniu kwota pożyczki- 2.500 zł została przekazana na konto bankowe należące do J. Z., wskazane w umowie.

(potwierdzenie uruchomienia kredytu, k. 15).

8. W 2019 r. J. Z. zaprzestał terminowej spłaty rat pożyczki. W dniu 24 lipca 2019 roku Bank sporządził monit skierowany do J. Z., w którym wskazano, że nastąpiła zaległość w spłacie rat wynikająca z przedmiotowej umowy wynosząca łącznie 244,15 zł, w tym 224,20 zł – kwota kapitału, w tym skapitalizowane odsetki, 17,27 – zaległe odsetki, 2,68 zł – odsetki od zaległego kapitału i odsetek skapitalizowanych. Pismo zostało wysłane na adres Skrytka Poczтовая 350, (...)-(...) W..

(monit, k. 20).

9. W związku z brakiem spłaty jednej pełnej raty Bank sporządził w dniu 01 października 2019 roku pismo zawierające oświadczenie o wypowiedzeniu umowy. Wskazano w nim, że na dzień sporządzania pisma zadłużenie wynikające z umowy pożyczki wynosi 412,43 zł, a na skutek wypowiedzenia będzie wynosiło 804,52 zł, w tym: kapitał – 767,83 zł,

odsetki – 36,39 zł. Pismo to zostało wysłane do J. Z. na adres (...), (...)-(...) W.. Przesyłka nie została podjęta przez J. Z. w terminie.

(wypowiedzenie umowy, k. 21, koperta, k. 22v).

10. W dniu 16 grudnia 2019 roku Bank (...) SA skierował do J. Z., ponownie na ten sam adres, wezwanie do zapłaty zadłużenia wynikającego z umowy pożyczki. W piśmie wskazano kwotę zadłużenia na dzień 16 grudnia 2019 roku – 795,96 zł, na którą składał się: kapitał – 739,05 zł, zapadłe odsetki – 31,64 zł, odsetki karne – 25,27 zł. Powyższe pismo nie zostało odebrane przez J. Z..

(wezwanie do zapłaty, k. 23, koperta, k. 24-v)

11. Według wyliczenia Banku, zadłużenie J. Z. na dzień 25 lutego 2021 roku wynosiło 739,05 zł (niespłacony kapitał). Oprócz tego, J. Z. posiadał zadłużenie wynikające z braku spłaty odsetek.

(szczegółowe rozliczenie rachunku kredytu, k. 16-17).

Ocena dowodów

12. Stan faktyczny został ustalony w oparciu o dokumenty załączone do pozwu, których autentyczność i wiarygodność, w świetle wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, nie nasuwała żadnych wątpliwości i nie została skutecznie zakwestionowana przez pozwanego. Pozwany, poza głośnym zaprzeczeniem, nie przedstawił argumentów podważających fakt zawarcia umowy (w szczególności nie zaprzeczono autentyczności podpisu pozwanego na umowie i wniosko-polisach) ani nie przedstawił dowodów wskazujących, że w rzeczywistości pożyczki nie otrzymał lub spłacił dochodzoną przez powoda należność.

13. Wymaga przypomnienia, że zgodnie z utrwalonym już orzecnictwem sądów powszechnych w sprawie o zwrot kwoty pożyczki ciężar dowodu udzielenia pożyczki spoczywa na powodzie, ale ciężar udowodnienia jej spłaty lub ustania obowiązku spłaty – na pozwanym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 1 października 2019 r., sygn. I ACa 325/19). Warto też przytoczyć stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi w wyroku z dnia 18 czerwca 2015 r., sygn. I ACa 33/15, zgodnie z którym w procesie związanym z wykonaniem umowy pożyczki powód jest zatem zobowiązany udowodnić, że strony zawarły umowę pożyczki, a także, że przeniósł na własność biorącego pożyczkę określoną w umowie ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku. Natomiast biorący pożyczkę powinien wykazać wykonanie swego świadczenia w postaci zwrotu tej samej ilości pieniędzy albo tej samej ilości rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Rzecz jasna biorący pożyczkę może podnosić też inne zarzuty co do nieistnienia jego zobowiązania z umowy pożyczki, np. nieważność umowy.

14. Nie jest zatem tak, że powód poza udowodnieniem zawarcia umowy pożyczki i wydania jej przedmiotu musi dodatkowo wykazać brak otrzymania dochodzonej kwoty – to pozwany powinien udowodnić spłatę albo bezzasadność żądania podejmując swoją obronę. Pozwany w tej sprawie żadnego takiego dowodu nie przedstawił, w związku z czym brak całkowitej spłaty pożyczki Sąd uznał za fakt udowodniony.

15. Sąd nie uznał natomiast za udowodnione skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki. Przesyłka z oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy została wysłana na adres skrzynki pocztowej, który nie był adresem ujawnionym w umowie pożyczki ani w żadnym innym dokumencie pochodzącym od pozwanego. Powód nie przedstawił żadnego dowodu, z którego wynikałoby, iż pozwany w którymś momencie trwania umowy pożyczki wskazał adres (...) (...) W., jako swój adres do korespondencji. W umowie został podany adres: ul. (...), (...) K.. Ostatecznie, z uwagi na to, że oświadczenie o wypowiedzeniu zostało wysłane na kilka miesięcy przed terminem spłaty pożyczki wynikającym z harmonogramu, nieuwzględnienie przez Sąd wypowiedzenia umowy pożyczki przełożyło się na oddalenie powództwa w bardzo niewielkiej części – do okresu, w którym powód naliczał odsetki karne za opóźnienie, a ze względu na brak skutecznego wypowiedzenia umowy mógł naliczać odsetki umowne (tj. pomiędzy 22.11.2019 r. a 23.02.2020 r.)

Ustalenia prawne

16. Powództwo zasługiwało na uwzględnienie niemalże w całości.

17. Zgromadzony materiał dowodowy daje podstawy do stwierdzenia, iż powód wykazał istnienie dochodzonego roszczenia.

18. Podstawą dochodzonego roszczenia był art. 720 § 1 kodeksu cywilnego, zgodnie z którym, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Do umowy pożyczki miały ponadto zastosowanie przepisy ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.

19. W ocenie Sądu powód wykazał, iż zawarł z pozwanym umowę pożyczki oraz związanych z nią umów ubezpieczenia. Umowa jednoznacznie została zawarta w odpowiedniej formie – pisemnej (art. 29 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim) – oraz zawiera wymagane przez prawo elementy (art. 30 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim). Sąd nie dopatrył się w umowach klauzul abuzywnych, które doprowadziłyby do uznania którejś z ponoszonych opłat za nienależne powodowi.

20. Odnosząc się do zarzutu abuzywności postanowień wskazać należy, że przesłanki uznania danych postanowień za niedozwolone zostały określone w art. 385¹ § 1 kpc. Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

21. Oceniając kwestionowane przez pozwanego postanowienia umowne zawarte w umowie pożyczki przez pryzmat przesłanek określonych w powyższych przepisach nie ulega wątpliwości, że zawarta przez strony umowa miała charakter umowy jednostronnie profesjonalnej, albowiem pozwany nie zawierał jej w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, lecz występował jako konsument w rozumieniu art. 22¹ kc. Natomiast powód bez wątpienia jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych.

22. Kolejną kwestią była ocena, czy postanowienia umowy zostały przez strony indywidualnie uzgodnione. W myśl art. 385¹ § 3 k.c. nieuzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta. Oznacza to, że pozwany nie miał możliwości negocjowania i nie miał wpływu na kształt postanowień umownych w tym zakresie. Konsument mógł zatem albo podpisać umowę na proponowanych we wzorcu umownym warunkach albo odmówić zawarcia umowy. W niniejszej sprawie pozwany nie miał żadnego wpływu na wybór ubezpieczyciela, to powód w tym zakresie narzucił zakład ubezpieczeń oraz wszelkie warunki umowy ubezpieczenia. Powód posługiwał się wzorcami umownymi, które zostały przez niego przygotowane jeszcze przed zawarciem umowy z pozwanym. Oznacza to bez wątpienia pozwany nie miał możliwości negocjowania umowy w tym zakresie i mógł zatem albo podpisać umowę w kształcie narzuconym przez powoda albo nie zawierać jej wcale. Postanowienia umowy w tym zakresie nie zostały zatem indywidualnie uzgodnione.

23. Dla uznania spornych klauzul za abuzywne konieczne jest ustalenie, czy klauzule te kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają jego interesy. Najogólniej rzecz ujmując, postanowienia umowy lub wzorca umownego rażąco naruszają interes konsumenta, jeżeli poważnie, znacząco odbiegają od sprawiedliwego wyważenia praw i obowiązków stron. W wyroku z dnia 13 lipca 2005 r. I CK 832/04 Sąd Najwyższy stwierdził, że "w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. "rażące naruszenie interesów konsumenta" oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast "działanie wbrew dobrym obyczajom" w zakresie kształtowania treści takiego stosunku obligacyjnego

wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku".

24. Nie sposób było uznać przewidzianej w umowie pożyczki prowizji za zawyżoną i stanowiącą niedozwolone postanowienie umowne. Prowizja pełni rolę wynagrodzenia za zawarcie umowy kredytu, które to – w świetle przepisów ustawy o kredycie konsumenckim – jest jak najbardziej dopuszczalne (w granicach wyznaczonych przez art. 36a ustawy). Pobieranie przez pożyczkodawcę takiej prowizji ma swój ekonomiczny sens w szczególności w przypadkach takich umów, jak ta zawarta pomiędzy stronami – na niską kwotę i relatywnie długi okres spłaty. Pobieranie przez powoda wyłącznie odsetek od pożyczonej kwoty nie zrekompensowałoby ryzyka związanego z umową i tym bardziej nie uczyniło tej umowy opłacalnej dla powoda (powód jako przedsiębiorca udziela bowiem pożyczek w celach zarobkowych, a nie dobroczynnych, i nie ma podstaw by uniemożliwiać mu pobierania z tytułu umów pożyczek godziwego wynagrodzenia).

25. W ocenie Sądu strona pozwana nie wykazała, że postanowienia umowne dotyczące ubezpieczenia, a w szczególności obowiązku ponoszenia przez pożyczkobiorcę składki ubezpieczeniowej w przewidzianej w umowie wysokości są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumenta. Możliwość zawarcia ubezpieczenia spłaty kredytu co do zasady należy uznać za dopuszczalne w umowach konsumenckich i nienaruszające dobrych obyczajów. Ubezpieczenie spłaty kredytu dopuszcza zarówno uprzednie obowiązująca jak i obecnie obowiązująca ustawa o kredycie konsumenckim (por. np. art. 5 pkt 6 lit. b) ustawy; art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy; art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy). Powód, występujący w roli agenta ubezpieczeniowego, wskazał w umowie zakres ubezpieczenia, wysokość składki, a także – jak wynika z zawartych oświadczeń – udostępnił pozwanemu warunki ubezpieczenia. Składka ubezpieczeniowa pobrana za cały okres trwania umowy (4 lata) w wysokości 456,47 zł nie jest w ocenie Sądu wygórowana. Dodać należy, że pozwany nie miał umownego obowiązku utrzymywania umów ubezpieczenia przez cały okres trwania umowy pożyczki, o czym świadczy zacytowany wcześniej § 18 umowy pożyczki. Z tego względu Sąd nie znalazł podstaw do uznania klauzul w zakresie ubezpieczenia za niedozwolone. Z racji uznania przez Sąd, że nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy pożyczki, nie istniały też podstawy do rozważania, czy część uiszczonej składki nie powinna podlegać zwrotowi na rzecz pozwanego – umowy ubezpieczenia trwały bowiem aż do końca przewidzianego harmonogramem czasu trwania umowy.

26. Warto też wspomnieć, że pozwany nie wskazał żadnych podstaw do przypuszczeń, że w tej sprawie ubezpieczenie miało charakter fikcyjny, a składka zawierała w sobie także ukryte wynagrodzenie dla powoda. Z treści „wniosko-polis” jednoznacznie wynika, że powód występował wyłącznie w roli agenta ubezpieczeniowego, czyli pośredniczył między zawarciem umowy ubezpieczenia między pożyczkobiorcą a zakładem ubezpieczeń, a wysokość składki wg. zasad wskazanych we „wniosko-polisach” odpowiadała kwocie pobranej przez powoda tytułem składek (§ 2 pkt 2 umowy). Pozwala to stwierdzić, że powód nie naliczył sobie dodatkowej prowizji za pobranie tej składki, która stanowiłaby ukryty dochód z tytułu umowy pożyczki. Z kolei treść umowy pomiędzy powodem a zakładami ubezpieczeń, które reprezentuje, nie była dla sprawy istotna. Otrzymywanie przez powoda wynagrodzenia od towarzystwa ubezpieczeniowego za zawierane umowy ubezpieczenia samo w sobie nie jest ani bezprawne, ani nie narusza rażąco interesów konsumenta. Jeśli w następstwie zawarcia umów ubezpieczeń z pozwanym powód otrzymał jakąś korzyść od zakładu ubezpieczeń, to jest to rynkową konsekwencją współpracy tych dwóch podmiotów, a nie sprzecznym z dobrymi obyczajami wyzyskaniem sytuacji konsumenta. Stawka składki, warto powtórzyć, nie była wygórowana i wiązała się z udzieleniem ochrony ubezpieczeniowej – brak wystąpienia ryzyka ubezpieczeniowego i wynikający z tego brak otrzymania przez powoda świadczeń z umów ubezpieczenia z oczywistych przyczyn nie ma znaczenia dla oceny, czy składka była należna czy nie.

27. Pozwany zakwestionował również wyliczenia powoda kwoty dochodzonej pozwem. Sąd nie podzielił stanowiska pozwanego w tym zakresie. W treści umowy została wyszczególniona kwota pobranej prowizji, składki ubezpieczeniowej, wysokość odsetek, całkowita kwota do zapłaty przez pozwanego. Pozwany nie wskazał zastrzeżeń co do sposobu zarachowania przez powoda dokonywanych przez powoda spłat ani tego, by postanowienia umowne naruszały przepisy obowiązującego prawa, w szczególności zakazu naliczania odsetek od zaległych odsetek. Od czasu wystąpienia zwłoki w spłacie pożyczki powód naliczał dwa rodzaje odsetek – odsetki umowne kapitałowe oraz odsetki

umowne za opóźnienie (karne), ale od różnych kwot (odsetki kapitałowe – zgodnie z harmonogramem umowy, odsetki karne – za spóźnienia w spłacie części kapitałowej raty pożyczki). Z tabeli z wyliczeniami na potrzeby procesu (k. 16, 17) wynika, że dochodzona przez powoda kwota odsetek karnych była naliczana od kwoty kapitału kredytu.

28. Sąd uznał zatem za udowodnione zawarcie umowy pożyczki wraz z dołączoną do niej umową ubezpieczenia oraz jej wykonania przez stronę powodową poprzez przekazanie kwoty pożyczki na rachunek pozwanego. Pozwany nie podważył skutecznie twierdzeń, że zawarł z powodem przedmiotową umowę i że po pewnym czasie zaprzestał spłacania rat w pełnej wysokości.

29. W związku z powyższym Sąd zasądził niemalże całą dochodzoną przez powoda. Jedyna różnica w wysokości 4 zł wynika z uznania, że powód nie wykazał faktu wcześniejszego wypowiedzenia umowy pożyczki. Dlatego też od dnia wypowiedzenia umowy do dnia upływu terminu, na jaki została zawarta umowa pożyczki, wynikającego z harmonogramu, od kwot niewymagalnych jeszcze rat umowy pożyczki należały się zwykłe odsetki kapitałowe przewidziane w umowie, zamiast odsetek karnych, tj. odsetek umownych za opóźnienie.

30. Różnica pomiędzy wysokością odsetek karnych a odsetek umownych za opóźnienie była na tyle niewielka, iż Sąd określił, iż wynosi ona w przybliżeniu 4 zł. Zgodnie z art. 505⁶ § 3 k.p.c., jeżeli sąd uzna, że ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione, może w wyroku zasądzić odpowiednią sumę według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy. Powyższy przepis może być zatem zastosowany wówczas, gdy ściśle udowodnienie wysokości żądania jest oczywiście niecelowe. Sytuacje takie mogą wchodzić w grę, gdy różnica pomiędzy rzeczywistą wysokością roszczenia, a tą, która zostanie zasądzona bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, byłaby nieznaczna (nieistotna). W ocenie Sądu z takim przypadkiem mamy do czynienia w niniejszym postępowaniu. Okoliczność, że nie doszło do skutecznego wypowiedzenia umowy nie wpływa na zasadność roszczenia, a fakt, że próba wypowiedzenia umowy nastąpiła na trzy raty przed końcem obowiązywania umowy powoduje, że różnica odsetek jest na tyle niewielka, iż szczegółowe obliczanie wskazanej różnicy jest niecelowe (byłoby to możliwe, ale dość żmudne i wymagałoby odtworzenia tabeli z k. 16-17 w arkuszu kalkulacyjnym wraz z formułami MS Excel). Z tego względu, Sąd uznał, że kwota należna powodowi z tytułu odsetek naliczonych do dnia 17 marca 2021 roku, jest niższa o 4 zł. Wynika to z tego, że pomiędzy 22.11.2019 a 23.02.2020 r. powód naliczył odsetki karne od całkowitej kwoty kapitału (uznał go za natychmiast wymagalny na skutek wypowiedzenia), a powinien był od części rat kapitałowych przypadających do spłaty w tym okresie naliczać odsetki kapitałowe (niższe od odsetek karnych) zgodnie z harmonogramem spłaty pożyczki zamiast karnych.

31. Sąd nie dopatrył się również w okolicznościach niniejszej sprawy naruszenia przez powoda zasad współzycia społecznego. Pozwany nie wykazał ani nawet nie sprecyzował, jakie to okoliczności przemawiają za uznaniem żądania powoda za nadużycie prawa – poza obciążeniem pozwanego pozaodsetkowymi kosztami kredytu. Jak już wcześniej to wyjaśniono, kosztom tym przewidzianym w umowie pożyczki Sąd nie może zarzucić rażącego wygórowania, w związku z czym nie było podstaw do uznania umowy czy też niektórych jej postanowień za nieważne z uwagi na naruszenie zasad współzycia społecznego (art. 58 k.c.)

32. Mając na uwadze powyższe, Sąd zasądził od pozwanego J. Z. na rzecz powoda (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 902,42 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości maksymalnych odsetek za opóźnienie od kwoty 739,05 zł od dnia 18 marca 2021 roku do dnia zapłaty (punkt I wyroku). Na kwotę tę składał się kapitał pożyczki (739,05 zł), niespłacone odsetki kapitałowe w wysokości odsetek umownych (38,25 zł – kwota 31,64 zł podana przez powoda w wyliczeniu z k. 17 powiększona o odsetki kapitałowe należne za okres od 23.11.2019 do 23.02.2020 r.), oraz odsetki umowne za opóźnienie, „karne” (125,19 zł). W pozostałym zakresie Sąd powództwo oddalił (punkt II wyroku).

Koszty procesu

33. O kosztach procesu, Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie drugie kpc, zgodnie z którym w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań, koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone, sąd może włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania

albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny Sądu. Zgodnie zaś z art. 98 § 1¹ kpc, od kwoty zasądzonej tytułem zwrotu kosztów procesu należą się odsetki, w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty. Pozwany uległ przeciwnikowi jedynie w zakresie nieznaczonej kwoty 4 złotych, dlatego też Sąd za zasadne uznał nałożenie na pozwanego obowiązku zwrotu wszystkich kosztów poniesionych przez powoda. Powód nie był w sprawie reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, dlatego nie poniósł kosztów zastępstwa procesowego. Na poniesione przez niego koszty złożyły się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 100 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty odpisu poświadczonych notarialnie pełnomocnictw w wysokości 3,69 zł. Łącznie koszty procesu po stronie powoda wyniosły 120,69 zł. Dlatego też Sąd w punkcie trzecim zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 120,69 zł tytułem zwrotu kosztów procesu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Zarządzenia:

1. (...)
2. (...)

Informacja dla pełnomocników będących adwokatami, radcami prawnymi, rzecznikami patentowymi oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej:

Zgodnie art. 15zsz⁹ ust. 5 specustawy covidowej przewodniczący zarządził odstąpienie od doręczenia pisma za pośrednictwem Portalu informacyjnego i doręczenie pisma w trybie przewidzianym w k.p.c. Publikacja niniejszego uzasadnienia na Portalu ma charakter jedynie informacyjny i nie wywołuje skutków procesowych.